

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesne teorie socjologiczne (Ćw. audytoryjne), PG_00176625						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii -> Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Łukasz Remisiewicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Orientacja w podstawowych perspektywach teoretycznych umożliwiających analizowanie zjawisk społecznych. Wykorzystywanie kategorii teoretycznych do opisu i wyjaśnienia rzeczywistości empirycznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_K04] Jest gotów uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	Jest gotów uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu wybranych współczesnych teorii socjologicznych.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[SOCL3_U13] Jest gotów do efektywnej współpracy i współdziałania w grupie, przyjmując w niej różne role.	Jest gotów do efektywnej współpracy i współdziałania w grupie, przyjmując w niej różne role, podczas analizowania i omawiania zagadnień z zakresu wybranych teorii socjologicznych.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[SOCL3_U07] Potrafi analizować zaproponowane rozwiązania konkretnego problemu z dziedziny socjologii i podejmuje decyzje co do odpowiednich rozstrzygnięć.	Potrafi analizować zaproponowane rozwiązania konkretnego problemu z dziedziny socjologii i podejmuje decyzje co do odpowiednich rozstrzygnięć, opierając się na wybranych teoriach socjologicznych.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SOCL3_U02] Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu wybranych współczesnych teorii socjologicznych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[SOCL3_W09] Zna i rozumie różne poglądy na temat życia społecznego oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym oraz orientuje się w ich historycznej ewolucji.	Zna i rozumie różne poglądy na temat życia społecznego oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym oraz orientuje się w ich historycznej ewolucji, z uwzględnieniem wybranych teorii socjologicznych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SOCL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach oraz uczestniczącym w praktykach kulturalnych w środowisku lokalnym, regionalnym, obszarze kultury narodowej i wymiany globalnej.	Posiada pogłębioną wiedzę na temat wybranych współczesnych teorii socjologicznych, w tym ich założeń, metodologii i zastosowań.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	Zna i rozumie charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej, w kontekście wybranych teorii socjologicznych.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[SOCL3_U10] Potrafi przygotować i wygłosić wystąpienie ustne w języku polskim i angielskim na temat wybranego zagadnienia z dziedziny socjologii wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i różne źródła wiedzy o społeczeństwie.	Potrafi przygotować i wygłosić wystąpienie ustne w języku polskim i angielskim na temat wybranego zagadnienia z dziedziny socjologii wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i różne źródła wiedzy o społeczeństwie, w tym wybrane teorie socjologiczne.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

1. Zajęcia wprowadzające**2. Teoria racjonalnego wyboru: J. Coleman**

J. S. Coleman, *Perspektywa racjonalnego wyboru w socjologii ekonomicznej* [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). *Współczesne teorie socjologiczne*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 145-163

* M. Żerkowska-Balas, Czy polski wyborca jest racjonalny? Analiza empiryczna, *Studia Socjologiczne*; 1/2015, s. 73-97. Dostęp: <https://www.czasopisma.pan.pl/dlibra/publication/105355/edition/91200/content>

3. Psychologia i socjologia ewolucyjna

S. Atran, *Ewolucyjny krajobraz religii*, NOMOS, Kraków 2013, s. 11-65

4. Etnometodologia i analiza konwersacyjna

H. Garfinkel, *Studia z etnometodologii*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007, s. 9-16, 51-71.

D. RancewSikora. 2007. *Analiza konwersacyjna jako metoda badania rozmów codziennych*, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2007, s. 11-19, 42 -58.

5. Interakcjonizm symboliczny

H. Blumer, *Stanowisko metodologiczne interakcjonizmu symbolicznego* [w:] Herbert Blumer, *Interakcjonizm symboliczny*, Nomos, Kraków 2007

* R. Prus, *Picie jako działanie. Analiza interakcjonistyczna*. *Przegląd Socjologii Jakościowej*, 2/2007. Dostęp: <https://www.czasopisma.uni.lodz.pl/sociak/article/view/12425/11985>

6. Perspektywa dramaturgiczna

E. Goffman, *Piętno*. Rozważania o zranionej tożsamości, Gdańsk 2005, rozdział: Piętno a tożsamość społeczna

E. Goffman, *Rytuał interakcyjny*, Warszawa 2006 rozdział: Zaangażowanie i wyobcowanie

7. Funkcjonalizm i teorie średniego zasięgu

R. Merton, *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*, Warszawa 2002, s. 121-134 i 141-150.

* B. Czepil, *Korupcja a rozwój. Analiza funkcjonalnych aspektów korupcji*, *Prakseologia*, nr 155/2014. Dostęp: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-e9440e79-d7bd-4640-8c8a-d2d120d51cd9/c/Prakseologia_155_2014_s.295-324.pdf

8. Teorie konfliktu

J. H. Turner, *Struktura teorii socjologicznej*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2006, s. 188-202; 211-222

9. Strukturalizm konstruktywistyczny Pierre'a Bourdieu

P. Bourdieu, *Dystynkcja, klasy i klasyfikacje* [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). *Współczesne teorie socjologiczne*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

P. Bourdieu, Logika pól [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

* H. Dębska, *Trajektorie i strategie. Społeczne struktury filozofii prawa*, Państwo i prawo 7/2021 https://www.researchgate.net/profile/Hanna-Debska/publication/353973143_Trajektorie_i_strategie_Spoleczne_struktury_filozofii_prawa/links/611ced911e95fe241adc3e3b/Trajektorie-i-strategie-Spoleczne-struktury-filozofii-prawa.pdf

10. Perspektywa neoinstytucjonalna

J. W. Meyer, B. Rowan, *Organizacje zinstytucjonalizowane: Struktura formalna jako mit i ceremonia* [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, tom I, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

11. Socjologia zorientowana na procesy globalne

S. N. Eisenstadt, *Utopia i nowoczesność*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2009, s. 552-587

12. Nowa socjologia krytyczna

H. Rosa, *Przyspieszenie, wyobcowanie, rezonans*, Wydawnictwo ECS, Gdańsk 2020, s. 153-178

13. Teoria władzy: Michel Foucault

M. Foucault, *Trzy typy władzy* [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar

M. Foucault, *Nadzorować i karać*, Warszawa 1998 (Rozdział: II Sposoby dobrego tresowania **lub** III Panoptyzm, **do indywidualnego wyboru**).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zaliczony pierwszy rok studiów, opanowany materiał z przedmiotu Wstęp do socjologii

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Tworzenie map myśli przedstawiających w formie graficznej założenia omawianych lektur	90.0%	20.0%
Aktywność na zajęciach	51.0%	20.0%
Esej zaliczeniowy	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Kolejność zgodna z tematyką zajęć:</p> <p>J. S. Coleman, Perspektywa racjonalnego wyboru w socjologii ekonomicznej [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 145-163</p> <p>S. Atran, Ewolucyjny krajobraz religii, NOMOS, Kraków 2013, s. 11-65</p> <p>H. Garfinkel, Studia z etnometodologii, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007, s. 9-16, 51-71.</p> <p>D. RancewSikora. 2007. Analiza konwersacyjna jako metoda badania rozmów codziennych, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2007, s. 11-19, 42-58.</p> <p>H. Blumer, Stanowisko metodologiczne interakcjonizmu symbolicznego [w:] Herbert Blumer, Interakcjonizm symboliczny, Nomos, Kraków 2007</p> <p>E. Goffman, Piętno. Rozważania o zranionej tożsamości, Gdańsk 2005, rozdział: Piętno a tożsamość społeczna</p> <p>E. Goffman, Rytuał interakcyjny, Warszawa 2006 rozdział: Zaangażowanie i wyobcowanie</p> <p>R. Merton, Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Warszawa 2002, s. 121-134 i 141-150.</p> <p>J. H. Turner, Struktura teorii socjologicznej, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2006, s. 188-202; 211-222</p> <p>P. Bourdieu, Dystynkcja, klasy i klasyfikacje [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar</p> <p>P. Bourdieu, Logika pól [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar</p> <p>J. W. Meyer, B. Rowan, Organizacje zinstytucjonalizowane: Struktura formalna jako mit i ceremonia [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, tom I, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar</p> <p>S. N. Eisenstadt, Utopia i nowoczesność, Oficyna Naukowa, Warszawa 2009, s. 552-587</p> <p>H. Rosa, Przyspieszenie, wyobcowanie, rezonans, Wydawnictwo ECS, Gdańsk 2020, s. 153-178</p> <p>M. Foucault, Trzy typy władzy [w:] A. Jasińska Kania i in. (2006). Współczesne teorie socjologiczne, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar</p> <p>M. Foucault, Nadzorować i karać, Warszawa 1998 (Rozdział: II Sposoby dobrego tresowania lub III Panoptyzm, do indywidualnego wyboru).</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Wybrane prace prezentujące zastosowanie określonych teorii:</p> <p>M. Żerkowska-Balas, Czy polski wyborca jest racjonalny? Analiza empiryczna, Studia Socjologiczne; 1/2015, s. 73-97. Dostęp: https://www.czasopisma.pan.pl/dlibra/publication/105355/edition/91200/content</p> <p>R. Prus, Picie jako działanie. Analiza interakcjonistyczna. Przegląd Socjologii Jakościowej, 2/2007. Dostęp: https://www.czasopisma.uni.lodz.pl/socjak/article/view/12425/11985</p> <p>B. Czepil, Korupcja a rozwój. Analiza funkcjonalnych aspektów korupcji, Prakseologia, nr 155/2014. Dostęp: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-e9440e79-d7bd-4640-8c8a-d2d120d51cd9/c/Prakseologia_155_2014_s.295-324.pdf</p> <p>H. Dębska, Trajektorie i strategię. Społeczne struktury filozofii prawa, Państwo i prawo 7/2021 https://www.researchgate.net/profile/Hanna-Debska/publication/353973143_Trajektorie_i_strategie_Spoleczne_struktury_filozofii_prawa/links/611ced911e95fe241adc3e3b/Trajektorie-i-strategie-Spoleczne-struktury-filozofii-prawa.pdf</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	-	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.